

УДК 636. 5: 033.

Пюревич А.І., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Пустова Н.В., кандидат с.-г. н., доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

АЛЬТЕРНАТИВА АНТИБІОТИКАМ У ПТАХІВНИЦТВІ

Спеціалізованою ветеринарною практикою з птахівництва в Нідерландах було проведено дослідження на стартовій фазі вирощування бройлерів. Мета досліджу – вивчення впливу добавки на основі міді у хелатній формі, інуліну, молочної, пропіонової та сорбінової кислот із питною водою як альтернативного засобу антибіотикам. У рамках цього польового досліджу використовували Інтесті-Флору, який додавали у схему випоювання в перший тиждень після вилуплення курчат.

Метою застосування продукту було: стимуляція розвитку корисної кишкової флори на початку вирощування (інулін); зменшення росту патогенних бактерій у шлунково-кишковому тракті (хелат міді); стимуляція розвитку епітелію кишкової стінки (молочна кислота); профілактика проникнення шкідливих бактерій через кишкову стінку в кров’яне русло (хелат міді). Добавку на основі міді випоювали з питною водою.

Дослід проводили на 24 фермах із вирощування бройлерів, із яких 15 фермерських господарств розташовано в Нідерландах і 9 – у Німеччині. Курчат постачали з восьми різних інкубаторів.

До привезення курчат система водопостачання була очищена препаратом Аква-Клін: 1%-й розчин використовували протягом 24 год. Після цього лінії напування до прибуття курчат промили проточною водою. З дня прибуття курчат і до 8-го дня вирощування (стартова фаза) птиці давали добавку на основі міді в хелатній формі з питною водою в дозі 1 л на 1000 л води (0,1%).

У жодній із ферм не проводили вакцинації протягом перших 9 днів життя курчат. На 9-й день вирощування використовували добавку на основі міді в підтримувальній дозі 100 мл на 1000 л води для підтримки чистоти ліній напування.

Ефект дії добавки на основі міді до питної води на початковій фазі вирощування бройлерів визначали за підрахунком падежу птиці. Крім цього, проводили патологоанатомічні дослідження, за яких особливу увагу звертали на проблему *E. Coli*.

Усі господарства розпочали випоювати добавку на основі міді безпосередньо після прибуття добових курчат на ферму. З 15 голландських фермерських господарств 12 дотримувалися програми з добавкою на основі міді згідно з протоколом, тоді як 3 господарства повинні були припинити програму через проблеми зі станом здоров’я курчат, привезених на ферму. З фермерських господарств Німеччини 8 з 9 змогли виконати повну програму з добавкою на основі міді, тільки в одному господарстві довелося зупинити випоювання після перших днів через проблеми зі здоров’ям птиці.

За дотримання програми випоювання відповідно до протоколу досліджу у 80% господарств смертність була низькою (у межах норми). Однак у 5 з 24 курчат

виникли проблеми зі здоров'ям протягом перших кількох днів після вилуплення, що призвело до високої смертності. Ці проблеми зі здоров'ям у всіх випадках були пов'язані з інфекцією жовткового мішка (омфаліт).

Під час додавання добавки на основі міді на початковій фазі вирощування птиці більшість ферм не стикалися з проблемами, що могли б спричинити збільшення смертності. У 20 господарствах не застосовували антибіотики на стартовій фазі вирощування бройлерів і в решті виробничого циклу (42 дні). У 4 із 24 господарств фермер не зміг контролювати падіж і проблеми зі здоров'ям протягом першого тижня життя птиці задаючи добавку на основі міді у дозі 1 літр на 1000 літрів питної води. Тому в 16% господарств антибіотики використовували з лікувальною метою протягом першого тижня після вилуплення, а додавання добавки на основі міді було припинено.

На деяких фермах, незважаючи на підвищення падежу, пов'язаного з інфекцією жовткового мішка, було вирішено не застосовувати антибіотик, а й далі задавати добавку на основі міді. У цих господарствах не давали жодних антибіотиків і на пізніших стадіях вирощування бройлера (42 дні).

Застосування добавки на основі міді у 84% випадків свідчить про те, що цей продукт може служити альтернативою антибіотиків на початковій фазі вирощування курчат-бройлерів (у 1-8-й день після вилуплення).

Упродовж досліді проводилося спостереження за ростом і розвитком курчат, а також їх розтином з метою виявлення патолого-анатомічних змін в органах птиці. Було відмічено значне зменшення випадків ураження сліпої кишки (ентероколіту пов'язаного з інфекцією *E. Coli*) за додавання добавки на основі міді у стартовій фазі впрошування бройлера. Також було відмічено значне зменшення газоутворення у сліпих кишках. Тож за допомогою цього польового досліді було показано, що застосування Інтесті-Флора як добавки до питної води дає можливість зменшити використання антибіотиків, зменшуючи тиск *E. Coli* на початковій стадії вирощування бройлерів і знижуючи частоту виникнення інфекції сліпої кишки (ентероколіту); усунути антибіотики на початковій фазі вирощування бройлерів без збільшення падежу (80% господарств).

Також у 16% ферм добавка на основі міді не змогла подолати високу смертність, спричинену запаленням жовчного мішка (омфаліту). Для зменшення летальності була потреба в застосуванні антибіотика з лікувальною метою.

Кормова добавка на основі міді якісно спрацювала у 84% бройлерних ферм, залучених у цьому досліді, не допустивши проблем зі здоров'ям і збільшення падежу, що вказує на те, що добавка є перспективним продуктом у стратегії зменшення використання антибіотиків.

Список використаних джерел

1. www.skotnyidvor.ru
2. www.broilery.dp.ua
3. www.buklib.net